

Foundations of Halacha Series II Part II – Leaving Food Before Shabbos

The Problem with שהייה

1. שבת דף כ.א
תניא, חנניה אומר: כל שהוא כמאכל בן דרוסאי מותר להשתותו על גבי כירה, ואף על פי שאין גרופה וקטומה.
גרופ - מן הגחלים
צמגריפה, שקורין וודילי (יעה, מחסה לגחלים)
קטום - מפזרים אפר מלמעלה כדי להפיג חומו, שלא יוסיף הצל צשצת, וזה תצטיל שהוא כמאכל בן דרוסאי - לא חיישינן אס מתצטל וכולך צשצת

2. שבת דף לו.ב
משנת. כירה שהסיקה בקש ובגבבא נותנים עליה תבשיל. בגפת ובעצים - לא יתן עד שיגרוף, או עד שיתן את האפר. בית שמאי אומרים, חמין אבל לא תבשיל ובית הלל אומרים, חמין ותבשיל. בית שמאי אומרים, נוטלין אבל לא מחזירין ובית הלל אומרים, אף מחזירין. גמרא. איבעיא להו: האי לא יתן לא יחזיר הוא, אבל לשהות - משהין אף על פי שאינו גרוף ואינו קטום, ומני - חנניה היא. דתניא, חנניה אומר: כל שהוא כמאכל בן דרוסאי - מותר לשהותו על גבי כירה, אף על פי שאינו גרוף ואינו קטום או דילמא: לשהות תנן, ואי גרוף וקטום - אין, אי לא - לא, וכל שכן להחזיר.

Exceptions to the Rule

3. הלכות שבת סימן רנג
א א כירה שהיא עשויה כקדירה (א) ושופתין על פיה קדירה למעלה ויש בה מקום שפיתת שתי קדירות (ב) אם הוסקה בגפת (ג) שהוא פסולת של זיתים (ד) או בעצים אסור * (ה) ליתן עליה * תבשיל (ו) מבעוד יום * ב להשתותו עליה (ז)
• אא"כ נתבשל כל צרכו * והוא (ח) מצטמק (פ"י הולך וחסר) ורע לו דליכא למיחש שמא יחתה
• (ט) או שהיה (א) חי (י) שלא נתבשל (יא) כלל דכיון שהוא חי * מסיח דעתו ממנה עד למחר בלא חיתוי ובכל הלילה יכול להתבשל

4. אבל אם נתבשל קצת ולא נתבשל כל צרכו ואפי' נתבשל כל צרכו והוא מצטמק ויפה לו חיישינן (יב) שמא יחתה ואסור להשתותו עליה אא"כ גרף דהיינו (יג) שהוציא ממנו כל הגחלים או קטם דהיינו (יד) שכסה הגחלים (כ) באפר למעט חומם ג
• ואם נתן בה חתיכה (ג) חיה מותר כאלו היתה כולה חיה דעל ידי כך מסיח דעתו ממנה ד

5. ואפילו אינה גרופה (פ"י שמשך הגחלים מהתנור) וקטומה (פ"י שכסה הגחלים באפר) * (טז) מותר (ד) לסמוך לה (טז) קדירה (יז) בסמוך חוצה לה ח ואם הוסקה בקש או בגבבא * (יח) מותר לשהות עליה * (יט) אפילו אינה לא גרופה ולא קטומה:

בדיעבד – After the Fact

6. ט ואם שכח ושהה אם הוא תבשיל שבישול כל צרכו מותר (ז) אפי' הוא מצטמק ויפה לו ואם הוא תבשיל שהתחיל להתבשל ולא בישל כל צרכו (זא) אסור (ז) (לב) עד מוצאי שבת ואם עבר ושהה אסור בשניהם: הגב' עד צדדי שיטשו (הגה"א ורמב"ם) ואם (נג) כחזירי (ח) ח"י צשצת (לד) דינו כשכח (ט) ושכח (הג"ח) (לה) ואם כחזירו (י) ישראל דינו כעצר ושכח

In Extreme Circumstances

7. וי"א שכח שנתבשל (לח) כמאכל בן דרוסאי (פי' שם אדם שהיה אוכל מאכלו שלא נתבשל כל לרכו) או שנתבשל כל צרכו ומצטמק ויפה לו מותר להשהותו ע"ג כירה :
ואם שכח ושהה
תבשיל שהתחיל להתבשל (מג) ולא הגיע למאכל ב"ד (מד) אסור ואצ"ל אם עבר ושהה:
הגב' ונהגו להקל כסברא האחרונה
ביאור הלכה הלכות שבת סימן רנג
ונהגו להקל כסברא האחרונה. עיין בב"י שהאריך הרבה

באלו השתי דעות והעתיק דברי הרא"ש שכתב דמפני שישראל אדוקים במצות עונג שבת ובודאי לא ישמעו לנו ע"כ הגח להם ע"ש משמע מזה דרך משום זה לא רצה למחות וכן הבי"י גופא ממה שהעתיק דעה הראשונה בסתמא והדעה השניה בשם י"א משמע ג"כ דעתו נוטה להחמיר אך מ"מ אין בנו כח למחות במקילין שכבר נהגו העם כה"א וכמו שכתב הרמ"א וע"כ לפ"ז לכתחלה בודאי טוב ליוזר שיהיה מבושל כ"צ קודם חשכה ולסלקו מן האש אך אם אירע שנתאחר הדבר כגון שבאו אורחים קודם שקיעת החמה והוצרך לבשל איזה תבשיל עבורם יכול להעמיד על הפטפוט לבשל אף שלא יתבשל עד השקיעה רק כחצי בישול סגי ויניחנו עומד על הפטפוט עד שיגמר בשולו ומותר לסלק ממנו בלילה דהא אין עומד על הגחלים:

Leaving Food on an Open Flame*

Raw Food	מותר
Fully Cooked Food – מצטמק ורע לו	מותר
Fully Cooked Food – מצטמק ויפה לו	אסור לכתחילה – מותר בדיעבד (May be done under extreme circumstances)
1/3 Cooked	אסור לכתחילה – מותר בדיעבד (May be done under extreme circumstances)
Less than 1/3 Cooked	אסור בדיעבד

*Note: Nowadays, it is customary to leave only fully cooked food before Shabbos and to cover all flames.